

وهک ناشکرایه خه لکی کوردستان وهک هه موو موسلمانانی جیهان یادی مهولودی پیغمه بهر بهرز راده گرن. بهوهی که چهند لافیتوه نو سینتیک هه لده واسن و خه یرو سه ده قه ی زور ده کان، و هه ندیکی تریش مهولودنامه له ماله کانی خویان یان له مزگه و ته کانداه ده گپرن و ده خوینته وه. هه مووشیان مه بهستیان ته نها ده برپینی خوشه ویستی هه بو پیغمه بهری نازیز. پرسیاره که نهوهیه، نایا خه یرگردن ته نها له مانگی مهولوددا خه یری زوری ههیه، یان هه موو مانگه کانی تر خه یرو به لام مهولود خه یری زیاتره؟ ونایا خوینته وهی مهولودنامه له مالان و مزگه و ته کانداه دروسته و ریگه پیدراوه؟

وه لامه کانداه تو

٤) یادی له دایکبونی پیغمه بهر (د.خ) زانایان و موسلمانان به کاریکی باش و چاکیان داناهو و کاریان له سهر کردوه و له سهری پویشتون، هه رهوک هاتوه (ماراه المسلمون حسنا فهو عند الله حسن)، واته: نهوهی موسلمانان به باشیانزانی و پیچه وانیه قورئان و فهرموده نه بو نهوه لای خوی گورهش هه رجوان و باشه.

٦) هه شتیک پیغمه بهر و یارانی نه یانکردن له چهرخی یه که مده نهوه ناگه یه تی که شتیک ریگه پیدراوه نه بیت، مادام پیغمه بهر یارانی بهر گریان لینه کردوه، هه رهوه پیچه وانیه ده قیکی شهرعی نه بیت، پاشانیش بهر وهندی موسلمانانی تیابیت، نهوه کاریکی په او ریگه پیدراوه نه نجامدانی باشه نهوه فهرموده یه ش که پیغمه بهر (د.خ) فهرمویه تی:

"من احدث فی امرنا هذا مالیس منه فهو رد"، واته هه رکه س شتیک له نایانی نیمه دا زیادبکات و فهرمانی نیمه ی له سهر نه بیت. نهوه زانایان فهرمویه شتیک که پیچه وانیه ده قه کانی قورئان و سونهت بیت.

٦) هه رهوه شایخ الاسلام ابن تیمه فهرمویه: "قد یثاب بعض الناس علی فعل المولد"، نهوه خه لکه نهوهی هه لده ستن به یادی له دایک بونی پیغمه بهر پاداشتیان ده بیت لای خوی گوره.

٧) یادی له دایک بونی پیغمه بهر (د.خ) زیاتر بریتیبه له هه ولدان بوشوین که وتن و بهرجه سته کردنی کارو خویره وشته بهر زو به هابالاکانی پیغمه بهری نازیزمان له ژانی پوژانه ماندا، ده برپینی خوشه ویستیبه بو نهوه پیغمه بهر و هه رهوه سوزو وهاوکاری موسلمانان له په یام و ریپانه کده.

هه رهوه یه کیک تر له ونایه تانهی که امازه به دروستی یادی له دایک بونی پیغمه بهر (د.خ) نهوهن نهوه نایه ته یه: "ذکرهم بايام الله"، پوژه کانی خوشیان وه بیرونه، وه گومانی تیابیه پوژی له دایکبونی حه زرهت (د.خ) له پوژه کانی خوی گوره یه، یادکردنه وه و نا ههنگ گپرنی یادی له دایک بونی نهوه سهروره جیهه جیه کردنی نهوه فهرمانیه.

له پوانگی نهوه به لگانه و چه ندان به لگی تر نهوه یه نهوه درنه نجامه:

١) دروسته نا ههنگ گپرن به یونهی له دایکبونی پیغمه بهر وه (د.خ) و به ستنی کور و کویونه وه بو تیگه یشتن له ژانی پر سهروری نهوه نازیزه و خوینته وهی قه سیده و شاعر و په خشان له یادی له دایکبونی، هه رهوک دروستکردنی خواردن و خیر و سه ده قه و به خشین و دابه شکردنی شیرینی و ده برپینی شادی و خوشی.

٢) به ستنی نهوه کور و نا ههنگانه هواریکی باشه بو په خش کردنی بانگه وازی خوی گوره، ریتمایی کردنی موسلمانان و شاره زاکردنیان له ریپازی نهوه پیغمه بهر ناکاره بهر زو جوانه کانی هه لکی زپینه بو زانایان و بانگه وازخوازان له ورگیه یهوه نهوه کی نایانی خویان نه نجامیدن، به تیابیت کارکردن له سهر ناسینی نهوه پیغمه بهر و ناکاره جوانه کانی و بانگه شعی بوشوین که وتنی ریپانه کده.

٣) یادی پیغمه بهر (د.خ) ههر تیابیت نهوه به مانگی مهولود ریبع الاول، به لکو نهوه بیت له هه موو مانگ و پوژو ساتیکدا نیمه یادی بکه یه وه و هه ول بدین شوین ریپانه کده به باشی بکه یین، به لام مانگی له دایکبونی زیاتر له مانگه کانی تر پالنه ره بو خه لکی کویونه وه یان بو نهوه یاده.

مه مده ی پیدام منیش به خوشی نهوه و نازدم کرد. پیغمه بهر پوژی له دایکبونی خوی به گوره نازو ندرکوه و سوپاسی خوشی له سهر نهوه نیعمه ته کردوه که بهوهی هاتنی نهوه مرؤفایه تی سهرفران بووه.

هه رهوک له فهرموده یه کده هاتوه: "عن أبی قتاده أن رسول الله (ص) سئل عن صوم یوم الاثنین، فقال: (فیه ولدت وفیه انزل علی). رواه مسلم.

نهوه قه تاده ده فهرموی پرسیار له پیغمه بهر (د.خ) کراوه ده برپاره ی پوژوی پوژی دووشه ممه: فهرموی: من لهو پوژده له دایک بووم، هه رهوه په یامی خوی گورهش هه ره و پوژده دابه زبوه.

نهوه نهوه ده گه یه تی که نهوه پوژه تیابیه ته مده ی و گرنگی خوی له میژوی مرؤفایه تیاده یه، یادکردن و بیرخسته وهی شوینه واری باشی نهوه بیت له مده زهردرکوه وهی بیروباوه ری موسولماناندا. جا نهوه یادکردنه وه یه چه به پوژو بیت یان به سه ده قه کردن یان به خشین و دروستکردنی خوارده مانه، یان سه لاواتدان له سهر پیغمه بهر، یان باسکردنی نا کارو ره وشته بهر زهکان له ژانی پیغمه بهر بیت.

ده برپینی خوشی به هاتنی پیغمه بهر (د.خ) پیوسته به فهرمانی قورئان خوی گوره ده فهرموی: "قل بفضل الله وبرحمته، فبذلک فلیفرحوا هو خیر مما یجمعون" یونس: ٥٨، واته نهوه مه مده پشیمان بلنی ده بیت ته نها به به رهوه میهره بانی خوا خوشحال و دلشاد بن، چونکه سهرفرازی هه رهوه جیهانه کن، نهوهش لهوه هه موو دست کهوت نهوه ان کوی ده که نهوه باشته. نبین عباس نهوه فهرموی: مه بهست له میهره بانی خوا له و نایه ته دا" پیغمه بهر (د.خ).

وه لامدانه وهی / ماموستا نهحمه د شافعی، نهندامی لیژنه ی بالای فتوای کوردستان و قوتابی دکتورا له زانسته شهره یهکان

- نا ههنگی یادی له دایکبونی پیغمه بهر (د.خ) ده گه ریته وه بو نهوه کات و ساته ی که خوی گوره سوزو بهر یه خوی پزاند به سهر گشت مرؤفایه تیاده به له دایکبونی نهوه سهروره.

هه ریبه خوی گوره وه سفی ده کات به (رحمه للعالمین)، نهوه رهحمهت و سوزو بهر یه ش تایبته نهوه به زه مهن و کاتیک دیاری کراو و گه لکی تایبته وه، هه موو قوناغ و به شه کانی ژانی مرؤفایه تی ده گرنیه وه.

- یادی له دایکبونی پیغمه بهر ده چیتته ریزی کردوه باشه کان و ده بیتته هوی نزیکبونه وه له خوی گوره پیغمه بهر که ی و ده ست کهوتنی پاداشت، چونکه ده برپینی خوشی و شادی به له دایکبونی، ابن حجر عسقلانی خاوه نی (فتح الباری) به لگه نهوه هینته وه له سهر دروست و په وایی نا ههنگ گپرن به یادی له دایکبونی پیغمه بهر (د.خ) بهوه فهرموده یه که نیمامی بوخاری گپراویه ته وه:

که عه باسی کوری عبدولمه لیب وتی: کاتی نهوه له هه ب مرد، له خه ودا ببینم دوی سالیگ له باریکی زور ناخوش و نا هه موارد بو، پرسیارم لیکرد حالت چونه؟ وتی: دوی نیوه خوشیم نه ببینوه، حاله زور ناخوشه، به لام هه موو پوژیکی دووشه ممه سزام له سهر هه لته گری و له سهرم سوک نهوه کیت بهوهی نهوهی کاتی که مه مده له دایکبونی که نزه یه کم هه بوو ناوی سوبیه" بوو مژده ی له دایکبونی

کارگه ری خرا په کانی بانگه شهی هه لبراردن له سهر مندالان

مندالیک: "باوکم وتویه تی هه ر لیستیکی (...) و کاندیده کانی بدرینیت (٥٠٠) دینارت پچی دهدهم"
پزیشکیک: "توندو تیژه کانی بانگه شهی هه لبراردن کارگه ری هکی راسته خووه نه گه تیقی ده بیت له سهر سایکولوژی مندال"

هه لبراردنه وه، یه کیک تره له لایه نه سلبیه کانی هه لبراردن له سهر که سایه تی مندال، به تیابیه تی له بواری په روه رده یدا، نهوهش پشیشلکاریکی پوون و ناشکرایه له مافه کانی مندال.

یه کیک تر له لایه نه ناباشه کانی هه لبراردن له سهر که سایه تی مندال له و کاته دا سهر هه لده دات که له نیو خیزانه کانداه دهنگی جیاواز هه بیت به شتیوه یه تی توندوتیژی و په فرکردنی لایه نی بهرامبه ر، نهوه کارگه ری به هیزتر ده بیت کاتیک دهنگه جیاواز تونده کان له نیوان دایک و باوکی منداله کده بیت.

(کارزان حه مه فهرج) سپسوپر له بواری دروونی، قسه ی هه بوو له سه کارگه ری هه لبراردن، که لایه نی پوژه تیف و نه گه تیقی له سهر مندالان دروست ده کات، به پیچی جوری په گز و ناستی کومه لایه تی و چینه ایته ی و په روه رده یی. بانگه شه کان دهوری خویان ده بینن بو به کاره یانی توندوتیژی له کاتی بانگه شه کانداه. به پیچی نامارو لیکولینه وه کان بهوهی به کاره یانی TV بو بانگه شه کان کارگه ری له سهر مندالانی خوار ته مانه ی ١٢ سال زیاتر نهوه مندالانی ناستی زیره کی له خوار ناوه ندی (واته ١٢٠ پله به ره و خوار) به پیچی پیوانه ی ستانفرزد، له هه مان کاته هه لبراردن هواریکی پوژه تیقی هه یه بو ده برپینی هه ستنی مندال به تیابیه تی بو به تال کردنه وه ی بارگی هه لچونیه کپراوه کانیان و به هیزکردنی که سیتی و چه سپاندنی خوده رخستنی توانای که سیتیان، کارزان حه مه فهرج به باشی زانی که پلان هه بیت به وردی په چاوی بهرنامه کانی TV بکرت که په چاوی ته مهن و باری کومه لایه تی و ناستی تیگه شتنی بینر بکرت و پیشیلی مافی مندالان نه کرت، پیوسته مندالان به شداری کویونه وه پویشیری و په روه رده یی درونی و کومه لایه تیبه کان بکن، به تیابیه تی له کاتی بانگه شه کانی هه لبراردن به بوچونی نهوه سیسته مانه کانی ژانی مندالان تیچوه.

شهری دهکن، له گه ل نهوه شدا که ماموستا و به ریوه بهری خوینته کانه مان ناموژگاریمان دهکن که له ناو خوینتن ناکرتی باسی هه لبراردن و حیزبایه تی بکرت، چونکه قیری شهر کردن دهبن، به لام خوینتدکاران گوپرایه لی ماموستا ناکن و پوژانه ناخوشی و شهر له نیوان خوینتدکاراندا دروست ده بیت.

سه باره ت به کارگه ری هه لبراردن له سهر دروون و هه لسه و کهوتی مندال، دکتور عبدالفتاح حه ره حیم هه ورانی راهینتر له پیوه ندی مریوی و ماستر له پزیشکی کومه لدا، وتی: "به شتیوه یه کی گشتی هه لبراردن کارگه ری هکی نهوه ستراو له سهر مندال به جی ده هیلت، به تیابیه تی له پوی سایکولوژی وه واده کات مندال قیری توندوتیژی لاشه یی و درونی بیت.

ناستی کیکرکی لیسته کان هواریکی دیارده بیت له دیاری کردنی ناستی کارگه ری هکه به جوریگ نهوه توندوتیژی که له هه لبراردنی نهوه جاری نهوه نجه مانی نوینه راندا ده بینرت کارگه ری هکی راسته خووه نه گه تیقی ده بیت له سهر سایکولوژی مندال".

هه رهوه وتی: "نه مانی بهرنامه کانی تیابیه به ماوه ی مندالان له ده زگانگی راگه یاندندا بهوهی هه لمه تی

چونکه قسه یان بو ده کات که نهوه لیسته باشه، هه ریبه نهوه منداله ش خه ریکی هه لواسینی بانگه شهی هه لبراردن و کارگه ری باوکی له سهر"، ریپازی باسی نهوه ش کرد که ویستویه تی وینه ی (...) بدرینیت، پیویک له دواوه بهر دیکه به قاچیدادوه بو نهوهی که لینی نه کاته وه، وتی: "نازارم پیگه شت و هاته پیشه وه زله یه کی به پیشته ملما کیشا".

مندالان گله بیان هه یه و بیزارن که سیستمی بهرنامه کانی ژانیان لئ تیگ چوه و بهرنامه کانی مندالان ته واه گورانکاریان به سهر دا هاتوه، پوژانه به نا ناسایی ژان ده به نه سهر.

بویه (نه به سدیق) وتی: "زوریپزارم له بانگه شه کردنی هه لبراردن، پوژانه ده لیم خوا به زو هه لبراردن کوتابی بیت، له بهر نهوهی بهرنامه کانی (TV) ناسایی بیته وه و ماوه ی مندالان و فیلم کارتونه کان په خش بکرت".

نه بهز که خوینتدکاری به نه تیبه ده لیت: "له سهر ته خته و میزی قوتابخانه خوینتدکاران هه میشه شهر و ململاتی ده کن، خوینتدکاریک وینه ی نهوه سپ ده کیشیت نهوهی دیکه ش موم، نهوهش ریگه ی خوشکردوه بو مندالان که دز به یه ک قیری جیوادان و توپه یی و هه لچوون بن، له یه کتری ده دن و

دانیر قهره داغی

(مه مده عومه ی ٧ سال، خه ریکی لیکردنه وه ی پوستره ی بانگه شهی هه لبراردن بوو، ده ستنی پچی نه گه شت به سهر عه موودا سهر ده کهوت، بو نهوهی لئی بکاته وه زور هه ولیدا تاکو لئی کرده وه و دراندی، لیمپرسی: بوچی سهر ده که ویت بولیکردنه وه؟ وتی: باوکم نارومی؟! وتویه تی بچو لئی بکه ره وه، بو هه ر لیستیکی (...) و کاندیده کانی (٥٠٠) دینارت پچی دهدهم، بویه لئی ده که موه.

مندالیک دیکه هات که ته مانه ی (٦) سال ده بوو، ناوی (ژیر دلشاد) بوو وای ده زانی من پارهم به محه مده داوه بو نهوهی لئی بکاته وه، لیم ده پاراپه وه: "توخوا (٢٥٠) دینارم بهر، کامه ده لیت تاکو لئی بکه موه بیدرینیم بو".

مندالیک دیکه به ناوی (ریپاز مه مده) که ته مانه ی (١٤) سال بوو، پشتگیری له لیستیک ده کردو وتی: "له به ره وه ی باوکم دهنگی پچی ده دات و ده لیت: من موچه خوری حکومت، نهوه منداله ناماژه ی به وه کرد که له ماله وه دایکم و باوکم هه میشه ململاتی لیسته کان ده کن، دایکی ریپاز وتی: "منداله کان به قسه ی باوکیان ده کن،

(سوزان مه مده) وانه بیژر له باخچه ی ساوایانی نمونه یی، وتی: "مندالانی نهوه باخچه یه به شتیوازی سرودو گورانی لایه نگیری خویان بولیسته کانی درده بن له گه ل جل و بهرگدا، هه رهوه منداله کان کارتی کاندیده کانیان پییه و ده لیت دهنگ بهوه که سانه ده یه بن، بویه ده توانم بلیم مندالان ته واه میشکیان مه شغول بووه بهوه بانگه شه و کارگه ری له سهر تیگه شتیان دروستکردوه".